

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIK-608/10-K

Název kontrolované osoby: **Mateřská škola Trstěnice, okres Cheb**
Sídlo: **Trstěnice 104, 353 01 Mariánské Lázně**
IČO: **71 008 331**
Identifikátor: **600 066 088**
Právní forma: **Příspěvková organizace**
Zastoupená: **Helenou Němcovou, ředitelkou školy**
Zřizovatel: **Obec Trstěnice, Trstěnice 85, 353 01 Mariánské Lázně**
Místo inspekční činnosti: **Trstěnice 104**
Termín inspekční činnosti: **1. a 2. prosince 2010**

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu mateřské školy s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a jeho naplnění podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na naplňování vybraných ustanovení školského zákona:

- rovný přístup ke vzdělávání podle ustanovení § 2 odst. 1 písm. a) a b);
- školní vzdělávací program podle ustanovení § 5 odst. 1 a 3;
- bezpečnost a ochrana zdraví dětí podle ustanovení § 29 odst. 1 a 2 v návaznosti na materiální a finanční předpoklady podle ustanovení § 160 a 163;
- efektivní organizace předškolního vzdělávání podle ustanovení § 34;
- řízení a vlastní hodnocení mateřské školy podle ustanovení § 12 odst. 2, vedení dokumentace podle ustanovení § 28 odst. 5 a odst. 1 písm. i);
- personální podmínky vzdělávání podle ustanovení § 164 odst. 1 písm. c) a e);
- účinná podpora rozvoje osobnosti dětí a rozvoje funkčních gramotností dětí podle ustanovení § 33.

Aktuální stav školy

Mateřská škola (MŠ) je zapsaná v rejstříku škol a školských zařízení jako právnická osoba, která vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. MŠ s celodenním provozem má jednu třídu. V období posledních tří sledovaných let se zájem o umístění dětí postupně zvyšoval. Na vzrůstající potřebu míst MŠ reagovala navýšením nejvyššího povoleného počtu dětí z 25 na 28. Ve srovnání s rokem 2007/2008, kdy byla kapacita 25 dětí využita na 64 %, se v roce 2010/2011 zvýšil počet dětí o 12, na 28, to je o 48 %. Ředitelka přijímá všechny přihlášené děti, kapacita MŠ je naplněna. Děti jsou většinou místní, 11 jich dojíždí z okolních obcí (39 %). Při přijímání dětí a ukončování docházky škola postupuje v souladu s právními předpisy.

V MŠ se vzdělávají děti ve věku od 2,5 do 7 let. V letošním školním roce mají tři děti odložený začátek povinné školní docházky z důvodu současné školní nezralosti. Celkem 8 dětí je v posledním ročníku MŠ. Připravenost dětí k základnímu vzdělávání MŠ sleduje a systematicky se jí věnuje.

Předškolní vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (ŠVP) s motivačním názvem „Objevujeme svět kolem nás“, platným od 1. září 2009 s výhledem do 31. 8. 2012. Tento dokument je zpracován podle požadavků školského zákona. Je k nahlédnutí ve třídě, v průběhu inspekce byl v souladu s právním předpisem na doporučení České školní inspekce (ČŠI) zveřejněn také na přístupném místě (ve vstupních prostorách).

Organizaci chodu malé MŠ zajišťují tři pracovnice, z nichž dvě mají kumulované funkce. Ředitelka je i vedoucí školní jídelny, kuchařka vykonává také práci školnice. Ředitelka má odbornou kvalifikaci pro výkon funkce; učitelka, která nastoupila od dubna 2010 na uvolněné místo, odbornou kvalifikaci nemá. Má vzdělání v oboru fyzioterapie v bakalářském studijním programu a zkušenosti z práce s dětmi v dětské lázeňské léčebně. Stejně jako v předcházejícím období se ředitelce nepodařilo získat učitelku se vzděláním stanoveným právním předpisem.

Na vzrůstající počet dětí MŠ zareagovala vhodnou úpravou prostorových podmínek – část herny dříve využívaná pro ukládání hraček a pomůcek byla zpřístupněna dětem.

Provoz mateřské školy je od 7:00 do 15:30 hod. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 200,- Kč měsíčně. Nikdo z rodičů nepožádal o snížení úplaty z důvodu pobírání sociálního příplatku.

Školní jídelna zajišťuje stravování pro děti a zaměstnance.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Mateřská škola o vzdělávací nabídce informuje způsobem v místě obvyklým – formou letáček do vývěsních skříněk, které ředitelka dopravuje také do okolních obcí. MŠ nemá vlastní webové stránky, nemá vybavení ICT (informační a komunikační technologie). Informace si ředitelka a učitelka s rodiči vzájemně sdělují zejména při předávání dětí, při společně pořádaných akcích (dílny, besídky, třídní schůzky). Spokojenost se vzdělávací nabídkou dokládá vzrůstající zájem rodičů o MŠ a také délka docházky dětí. MŠ přijímá s ohledem na volnou kapacitu děti mladší tří let. Po dosažení tří let věku děti dříve často odcházely do nedalekých Mariánských Lázní. Situace se ale změnila a např. v průběhu školního roku 2009/2010 ukončily docházku pouze dvě děti z důvodu stěhování a ze zdravotních důvodů.

Rodiče se ve velké míře zapojují do akcí školy, někteří se podílejí se na výzdobě MŠ, dodávají výtvarný materiál, pomáhají s drobnou údržbou.

Nově přijímané děti mají možnost postupné adaptace za přítomnosti rodičů. Ještě před nástupem do MŠ si mohou rodiče s dětmi ve třídě nebo na zahradě pohrát, jsou zváni do MŠ na fotografování dětí, s neznámým prostředím se tak seznamují postupně.

ŠVP vychází z podmínek mateřské školy, vzdělávací nabídka je rozšířena o nadstandardní aktivity, jako je např. plavání, bruslení a návštěvy divadla v Mariánských Lázních, výlety, vycházky, stanování na zahradě a spaní v MŠ. Rodiče tyto aktivity podporují finančně, dětem hradí také autobus.

MŠ sleduje rozvoj komunikativních dovedností a řečových schopností dětí. Několik let spolupracuje v oblasti logopedické prevence s odborníci na tuto oblast, rodičům dětí s nerovnoměrným vývojem řeči zprostředkovává kontakt. MŠ byla zařazena do projektu preventivního vyšetření zraku organizovaného pod záštitou Karlovarského kraje.

Připravuje drobné dárky pro důchodce, jinou prezentaci v obci zřizovatel nenabízí.

Nově uspořádaná třída dětem poskytuje ve srovnání s předcházejícím obdobím větší prostor pro volný pohyb i různě zaměřené činnosti, které se svým charakterem odlišují v závislosti na širokém věkovém rozpětí dětí. Klima ve třídě je přátelské, děti mají k dispozici dostatek hraček, dětských i naučných knih, pomůcek a materiálů pro výtvarné a pracovní činnosti, stavebnic a pomůcek pro konstruování a sestavování. Naopak chybí náčiní a pomůcky pro rozvoj pohybových dovedností dětí. Při těchto aktivitách učitelka využívá také pomůcky vlastní. Pro nedostatek finančních prostředků se zatím nepodařilo zařídit koutek pro klidové činnosti, zmiňovaný v ŠVP. Tyto dílčí nedostatky jsou odstranitelné ve stanovené lhůtě. Výchovu ke zdraví MŠ účinně podporuje pravidelným pobytem venku, vede děti ke správné péči o chrup, k bezpečnému chování v MŠ i v dopravních situacích. Starší děti jsou samostatné při stolování, dokážou si samy vybrat z nabídky ovoce a zeleniny. MŠ organizuje předplaveckou výchovu a bruslení, přispívá tím k rozvoji tělesné zdatnosti dětí a k otužování. Kvalitu péče o bezpečnost dětí dokládá nízká míra úrazovosti. Podle záznamů v knize úrazů dochází ročně pouze k několika drobným úrazům (2 - 4), jako jsou např. odřeniny, zejména při pohybových aktivitách venku.

Děti se zapojují do organizace činností, mezi sebou i s dospělými bez zábran komunikují. Všichni zaměstnanci přistupují k dětem s porozuměním a ochotou. Starší děti jsou vedeny k samostatnému vyjadřování, správné výslovnosti, umí reprodukovat básničky, písničky, porozumět slyšenému, dokážou vyvinout úsilí k dokončení činnosti, učí se pečovat o své okolí. Učitelky vhodnými činnostmi rozvíjejí číselné a matematické představy a dovednosti předcházející čtení a psaní. Děti mají příležitosti pro rozvoj výtvarných a hudebních dovedností, návštěvy divadelních představení rozvíjejí vztah ke kultuře a k umění. Děti se učí orientovat v obci, získávají vztah k místu, ve kterém žijí. Mají osvojené návyky sebeobsluhy, orientují se bez problémů v prostředí MŠ, jsou vedeny k toleranci a vzájemné pomoci. V přirozené skupině různě starých dětí si osvojují základy sociální gramotnosti. U dětí v posledním roce před zahájením povinné školní docházky si škola ověřuje úroveň rozvoje klíčových kompetencí. Děti odcházejí podle volby rodičů do různých základních škol, nejvíce do ZŠ Velká Hleďsebe, nebo do škol v Mariánských Lázních.

Hodnocení dětí má motivační charakter. Pedagogická diagnostika je standardně zaměřena na sledování rozvojových a vzdělávacích pokroků dětí.

Podpora rozvoje osobnosti dětí, definovaná v ŠVP, je účinná. Organizace předškolního vzdělávání je v souladu s právními předpisy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ve sledovaném období posledních tří let ředitelka inovovala ŠVP, využila při tom zkušenosti získané v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP). ŠVP byl ČŠI hodnocen před návštěvou školy, je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání (RVP PV). Podává ucelený obraz o mateřské škole, poskytuje věcné informace o podmínkách, metodách a formách předškolního vzdělávání. MŠ využívá spolupráci s různými organizacemi pro rozšiřování vzdělávací nabídky.

Na pořízení učebních pomůcek MŠ používá finanční prostředky ze státního rozpočtu i od zřizovatele. Modernizace vybavení je hrazena z rozpočtu zřizovatele. I když se materiální podmínky pro činnosti dětí od poslední inspekce provedené v roce 2007 zlepšily, přetrvávají v této oblasti dílčí nedostatky. Mateřská škola má vhodné předpoklady pro naplňování záměrů stanovených v ŠVP s výjimkou zmiňovaných nedostatků ve vybavení pro pohybové a relaxační aktivity.

Pohodu prostředí v zimních měsících negativně ovlivňuje nízká teplota ve třídě. I když MŠ vynakládá největší část rozpočtu za elektrickou energii, současný způsob vytápění akumulacími kamny je při nepříznivých povětrnostních podmínkách málo účinný. Například v době inspekce jeden den teplota ve třídě nepřesáhla 15 °C. Z rozhovoru se zaměstnanci vyplynulo, že v chladných dnech lze třídu vytopit zpravidla jen do 19 °C. I když této situaci učitelky přizpůsobily oblečení dětí i denní program, je problém s vytápěním v chodu MŠ významným rizikem.

Pro zajištění informačního a komunikačního systému ředitelka využívá privátní ICT doma, jinou možnost nemá. Počítač s připojením na internet ve škole zcela chybí. Tato významná rizika ve vybavení a vytápění MŠ jsou odstranitelná ve stanovené lhůtě.

Ředitelka sleduje rizika v personální oblasti, učitelku bez odborné kvalifikace metodicky vede. Učitelka se zajímá o možnosti studia k získání odborné kvalifikace. Rozvržení pracovní doby učitelek je efektivní, vychází z místních podmínek a odpovídá délce provozu MŠ. Další vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP) probíhá podle plánu, je orientováno zejména na potřeby kurikulární reformy a na rozvoj profesních dovedností; hrazeno je z prostředků státního rozpočtu. Také další přímé výdaje na vzdělávání (mzdové náklady, zákonné odvody) MŠ hradí z dotace ze státního rozpočtu, která představovala v posledních třech letech zhruba 77 % z celkových příjmů školy. Vzhledem ke zvyšujícímu se počtu dětí má i výše finančních prostředků ze státního rozpočtu vzrůstající tendenci. K posílení rozpočtu významně přispěly v posledních dvou letech dotace ze státního rozpočtu na národní rozvojové programy vyhlášené MŠMT. Díky těmto podpůrným programům má průměrná výše platu zaměstnanců MŠ mírně stoupající tendenci. Finanční prostředky přidělené ze státního rozpočtu MŠ vynakládala efektivně, hospodárně a v souladu s účelem, na který byly přiděleny.

V průběhu inspekce ředitelka reagovala na zjištění ČŠI a doplnila chybějící dílčí údaje o místu narození dětí do školní matriky. V knize úrazů upřesnila některé záznamy - popis úrazu a zda a kým byl úraz ošetřen, tak, aby evidence odpovídala ustanovením § 1 odst. 2 vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, v platném znění.

Příležitosti pro další rozvoj MŠ spatřuje v udržení dobrého jména, rozšiřování forem spolupráce s rodiči, např. využitím zkušeností učitelky pro organizování cvičení rodičů s dětmi, ve zlepšování materiálních podmínek (aktuálně vybavení pro pohybové aktivity, relaxační koutek, pořízení ICT, vytápění třídy) a personálních předpokladů (studium učitelky k doplnění kvalifikace).

Závěry, celkové hodnocení školy

1. Mateřská škola respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání, všechny děti mají rovnocenné postavení. Přijímání dětí probíhá v souladu s právními předpisy. Podpora individuálního rozvoje dětí je účinná. Zájem o umístění dětí se ze strany rodičů zvýšil.
2. Mateřská škola naplňuje cíle školského zákona. ŠVP vychází z místních podmínek, podporuje rodinnou výchovu, počítá s mnohostrannou spoluprací s ostatními partnery. MŠ na požadované úrovni sleduje a vytváří předpoklady pro úspěšný přechod dětí na další stupeň vzdělávání.
3. Na zvýšený počet dětí MŠ vhodně reagovala využitím celé prostorové kapacity. Má dostatek pomůcek a materiálů pro naplňování záměrů stanovených v ŠVP s výjimkou vybavení pro pohybové aktivity a relaxaci. MŠ nemá dostatek zdrojů pro zajištění optimálních provozních podmínek, chybí vybavení ICT, problematické je vytápění třídy v chladných dnech. Uvedené nedostatky jsou odstranitelné ve stanovené lhůtě v součinnosti se zřizovatelem.
4. MŠ má odpovídající množství zdrojů a prostředků pro naplňování vzdělávacího obsahu školního vzdělávacího programu. Kromě státního rozpočtu a prostředků od zřizovatele využívá pro zlepšení materiálních předpokladů národní rozvojové projekty a sponzorské dary, poskytované zejména rodiči.
5. Vzdělávací nabídka je pestrá, doplněná různými nadstandardními aktivitami. MŠ zajišťuje bezpečnost dětí, na požadované úrovni podporuje jejich zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj. Hračky a pomůcky umístěné v dosahu dětí, prostor pro spontánní aktivity a komunikačně bohaté prostředí mají pozitivní vliv na kvalitu průběhu a výsledků předškolního vzdělávání. Metody a formy práce sledované v průběhu inspekce, definované v ŠVP, na požadované úrovni rozvíjejí základy čtenářské, matematické, přírodovědné a sociální gramotnosti. Vzdělávací nabídka je dětem tematicky blízká, přiměřeně náročná a prakticky využitelná.
6. Ředitelka v průběhu inspekce odstranila některé zjištěné dílčí nedostatky - doplnila chybějící údaje do školní matriky a do knihy úrazů. Záznamy v knize úrazů jsou již vedeny v souladu s ustanovením § 1 odst. 2 vyhlášky č. 64/2005 Sb., o evidenci úrazů dětí, žáků a studentů, v platném znění.

Česká školní inspekce v souladu s ustanovením § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 28. února 2011 požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků, uvedených v bodu 3. Oznámení zašlete na adresu: Česká školní inspekce, Palackého 8, pošt. schr. 47, 350 99 Cheb.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Palackého 8, pošt. schr. 47, 350 99 Cheb.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Karlovarském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Chebu dne 15. prosince 2010

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka v. r.

Bc. Zdeňka Srpová, kontrolní pracovnice v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Trstěnicích dne 17. prosince 2010

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Helena Němcová, ředitelka školy v. r.

Připomínky ředitelky školy

D. m. rok

Připomínky nebyly podány.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina vydaná obcí Trstěnice;
2. Rozhodnutí vydané Krajským úřadem Karlovarského kraje ve věci zápisu změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ;
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 13. 10. 2010;
4. Jmenování do funkce ředitelky vydané Školským úřadem v Chebu dne 29. 6. 1992 s účinností od 1. 7. 1992 a Obcí Trstěnice dne 23. 12. 2002;
5. Školní matrika mateřské školy vedená ve školním roce 2010/2011;
6. Rozhodnutí o přijetí do mateřské školy pro školní roky 2009/2010, 2010/2011;
7. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2009/2010 a 2010/2011 k datu kontroly;
8. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2009;
9. Třídní kniha vedená ve školním roce 2010/2011;
10. Přehled docházky dětí vedený ve školním roce 2010/2011;
11. Záznamy o pozorování dětí;
12. Školní řád aktualizovaný k 1. 9. 2008;
13. Provozní řád MŠ platný od 1. 10. 2008;
14. Kniha úrazů dětí vedená od 25. 5. 2008;
15. Hodnocení činnosti MŠ Trstěnice za školní rok 2009/2010, bez data;
16. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků MŠ;
17. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2010/2011;
18. Inspekční zpráva čj. 052 90/01-1147 ze dne 2. dubna 2001 a čj. 29/07-05 ze dne 18. ledna 2007;
19. Statistický výkaz S 1-01 Výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2009 a 2010;
20. Statistický výkaz R 13-01 Výkaz o ředitelství škol podle stavu k 30. 9. 2010;
21. Statistický výkaz P 1-04 Čtvrtletní výkaz o zaměstnancích a mzdových prostředcích v regionálním školství za 1. – 4. čtvrtletí 2009;
22. Rozpočet přímých výdajů na rok 2009 včetně rozvojových projektů od Krajského úřadu Karlovarského kraje, odboru ekonomického – oddělení financování vzdělávání ze dne 30. 11. 2009;
23. Celková mzdová rekapitulace za období od 01/2009 do 12/2009;
24. Účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2009;
25. Hlavní kniha období: 13/2009;
26. Mzdové listy za rok 2009.

Příloha Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

Zpracovala

V Chebu dne 15. prosince 2010

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Marie Vrátníková, školní inspektorka v. r.

Převzala

V Trstěnicích dne 17. prosince 2010

Titul, jméno, příjmení, funkce

Helena Němcová, ředitelka mateřské školy v. r.